

A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése

Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek

 Beke Márton

 HROD 2007. Kecskemét

A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése

Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek

A települési, kistérségi ifjúsági stratégia és a települési, kistérségi ifjúsági cselekvési terv

A címben több jelző, illetve fogalom szerepel, melyek jelentésének pontos ismerete nélkülözhetetlen egy ifjúságsegítő szakember számára – így pontos meghatározásuk témánk keretében megkerülhetetlen. Azaz mitől lesz települési, kistérségi és ifjúsági a stratégia és a cselekvési terv? Mi is valójában a stratégia, illetve a cselekvési terv?

Települési

Tartalma egy településre, Budapest esetében akár kerületre vonatkozik.

Kistérségi

Tartalma több, egy kistérségbe tartozó településre vonatkozik. A stratégiák, cselekvési tervek alapvető kritériuma, hogy az azokban meghatározott programok, intézkedések, stb. értelmezhető számú fiatalra vonatkozzanak. Lehet, de nem érdemes cselekvési tervet készítenie a 3-4000-nél kisebb lélekszámú településeknek. Az ok az, hogy az ekkora településeken élő fiatalok mindennapjait a lakhelyük mellett nagymértékben meghatározza, illetve befolyásolja a legközelebbi kisebb vagy nagyobb város: a szolgáltatások, a középfokú oktatási intézmények, a szórakozási lehetőségek, sokszor a munkahelyek is jellemezően ott érhetők el.

Ifjúsági

Tartalma a település, illetve a kistérség ifjúsági korosztályára vonatkozik. Az ifjúsági munka egyik nehezen meghatározható kérdésköre az érintettek korának, korosztályi meghatározásának kérdése, így van ez a stratégiák, a cselekvési tervek esetében is. A valóban „használható” stratégiák, cselekvési tervek nem hagyhatják figyelmen kívül sem a gyermekeket, sem a település, kistérség felnőtt lakosságát. Nem lehet a fiatalokra vonatkozó intézkedéseket meghatározni anélkül, hogy ne vennék figyelembe az őket „felnevelő”, azaz rájuk gyerekkorukban hatással levő intézményeket (bölcsődék, óvodák, gyermekjóléti szolgálatok, gyermek-egészségügyi intézmények, stb.) és gyermekkoruk környezetét (szüleik iskolai végzettsége, családjai általános anyagi helyzete, stb.), de anélkül sem, hogy ne gondolnák végig: mi lesz velük, ha a felnőnek (hogyan lesz saját lakásuk, hol fognak dolgozni, stb.)

A stratégiákat és a cselekvési terveket azonban nem csak ettől „ifjúságiak”. Szót kell ejtenünk az ifjúsági részvétel fogalmáról, azaz arról, hogy az ifjúsági munka egyik legalapvetőbb módszertani sajátossága az érintetteknek, azaz a fiataloknak a bevonása az őket érintő döntésekbe, folyamatokba. Mi lehet nagyobb hatással a fiatalokra, mint településük, kistérségük ifjúsági stratégiája, cselekvési terve?¹ A stratégiák, cselekvési tervek tehát csak akkor lesznek valóban „ifjúságiak”, ha azok megalkotásában és magvalósításában a fiatalok, illetve közösségeik, szervezeteik aktív szerepet vállalnak.

Stratégia

Tartalma alapvetően a közép (3–5 év) vagy hosszú (5–10–05 év) távú célokra koncentrál.

¹ Mondhatjuk persze azt (és ez igaz is!), hogy az igazán meghatározó az a stratégia, illetve a cselekvési terv megvalósítása. A jelen oldalakon azonban azzal a feltételezéssel élünk, hogy a szóban forgó stratégiákban, cselekvési tervekben foglaltak meg is valósulnak, azaz már maguk a dokumentumok is meghatározók lehetnek.

Cselekvési terv

Tartalma a stratégiában meghatározott célok megvalósítására, azok eszközeire, módszereire² koncentrálni.

A stratégiák, illetve a cselekvési tervek szempontjából megkerülhetetlen kérdés: ki a stratégia „tulajdonosa”, azaz ki felelős az azokban foglaltak megvalósításáért? A válasz az „Önkormányzati, települési ifjúsági munka” fejezetben írtakból ered: a „tulajdonos” a település önkormányzati képviselőtestülete, (megyei jogú városok esetében: közgyűlései), illetve a kistérségek tagtelepüléseinek vezetőiből (jellemzően a polgármesterekből, illetve a jegyzőkből) álló vezetőség. Az előbb említett testületek a felelősök ugyanis mindenért, ami az adott településen, kistérségben történik.

Természetesen van rá lehetőség - sok településen, kistérségben van is erre példa - hogy állampolgári közösségek, civil szervezetek, intézmények készítsenek ifjúsági stratégiát vagy cselekvési tervet. Munkájuknak azonban csak abban az esetben lesz eredménye, ha a képviselőtestület(ek) is megtárgyalják, illetve elfogadják a dokumentumokat. Az indok természetesen nem az, hogy egy-egy településen, kistérségben ne történhetne semmi a választott testületek jóváhagyása nélkül, sőt minél önállóbbnak kell(ene) lenniük a helyi közösségeknek. Az indok az, hogy a célok megvalósítását lehetővé tevő eszközök túlnyomó részéért ezek a testületek a felelősök, illetve ezek a testületek különösen nagy hatással tudnak lenni azokra. (Pl.: ifjúsági közösségi tér finanszírozása, kedvezményes lakásvásárlási hitel biztosítása, új munkahelyeket teremtő vállalkozások támogatása, stb.)

Összefoglalva

A települési, kistérségi ifjúsági stratégiák, illetve cselekvési tervek egy település, kerület, kistérség ifjúsági korosztályra

² A „célok - eszközök - módszerek” elválaszthatatlan hármasságáról még a későbbiekben részletesen írunk.

vonatkozó közép és hosszú távú céljait, illetve az azok megvalósítását eredményező eszközöket és módszereket tartalmazó, az adott település, kerület, kistérség választott vezetősége által elfogadott dokumentum.

A tartalom

A fenti meghatározásból kétség kívül hiányzik még valami: valójában mi lehet a stratégiák, a cselekvési tervek tartalma?

A tartalom kapcsán mindenekelőtt említést kell még tennünk egy szempontról: a stratégiák, cselekvési tervek szűk, illetve a tág értelmezéséről.

- Szűknek nevezhetjük azt az ifjúsági stratégiát, cselekvési tervet, amely kizárólag az ifjúsági szolgáltatásokra, az ifjúsági közösségekre és civil szervezetekre, illetve az ifjúsági munka módszertanára és eszközrendszerére koncentrál. Az ilyen jellegű stratégiák nem vagy csak rendkívül szűkszavúan tartalmazznak az oktatási, az egészségügyi, a szociális és gyermekjóléti, a közművelődési és a munkaerőpiaci területre vonatkozó fejlesztéseket.
- Tág értelmezésű az a stratégia, illetve cselekvési terv, amely nem csak a célok meghatározása során lép ki az ifjúsági munka alapvető módszertani kereteiből (azaz pl. kimondja: legyenek egészségesebbek, okosabbak, stb. a fiatalok), hanem a megvalósítandó programok, fejlesztendő intézmények, szolgáltatások kapcsán sem kizárólag az ifjúsági szakterülettel számol. Az ilyen stratégia, illetve cselekvési terv sokkal hívebben reagál a fiatalok élethelyzetének sajátosságára: ők egyszerre, egy időben élnek boldog vagy boldogtalan családban, tanulnak jól vagy rosszul, dolgoznak vagy keresnek munkát, azaz egyszerre, egy időben van szükségük több szakterület közös támogatására.

Véleményünk szerint a tág értelmezésű stratégiák, illetve cselekvési tervek szolgálhatják eredményesebben az egy-egy

■ **A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése**

■ **Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek**

településen, kistérségben élő fiatalok életminőségének javulását, lehetőségeik bővülését. A szűk értelmezésű stratégiák és cselekvési tervek – bár elkészítésük és megvalósításuk sokkal kevesebb időt és emberei-anyagi erőforrást igényel – gyakorlatilag „magára hagyják” az ifjúsági szolgáltatásokat és az azokban dolgozó ifjúságsegítő szakembereket és azoktól, illetve tőlük várják a fiatalok mindennemű problémájának megoldását – annak ellenére, hogy az ifjúsági munka természetesen nem tudja megoldani egyedül az oktatási, az egészségügyi, a szociális és gyermekjóléti, a közművelődési és a munkaerőpiaci terület esetleges hiányosságaiból eredő problémákat.

A tág értelmezésű stratégiáknak és cselekvési terveknek legalább az alábbi területekre kell kitérniük:

- oktatás, képzés (a helyi oktatási, képzési rendszer feltételeinek biztosítása, működtetése);
- egészségügyi ellátás (testi és lelki egészségvédelem, prevenció, mentálhigiéné, gondozás, gyógyítás, kezelés);
- szociális ellátás (települési szociálpolitika, családsegítés, gyermek- és ifjúságvédelem);
- közművelődés, társas és közösségi élet (szabadidő, kultúra, sport, rekreáció, közélet, hitélet, egyesületi élet, önkéntesség feltételeinek biztosítása, kialakításának és működésének támogatása, stb.);
- munkaerőpiac (oktatási, képzési területtel való együttműködés, munkaerő-piaci kereslet-kínálat, kihasználatlan gazdasági lehetőségek, stb.);
- ifjúsági szolgáltatások (fiatalok igényeinek való megfelelés, a működés „társadalmasítása”, szükségletekre való reagálás, stb.);
- érdekvédelem, érdekérvényesítés, érdekképviselés (gyermek és ifjúsági jogok érvényesítése, érvényesülésének elősegítése, szükségletek és igények kielégítésének biztosítása, segítése a településen);
- ifjúsági mobilitás, belföldi, nemzetközi kapcsolatok (az önkormányzat törekvései, meglévő kapcsolatai, lehetőségei szerint)

■ A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése

■ Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek

- a települési gyermek- és ifjúsági munkát végző önkormányzati (munka)szervezet (kialakítása, strukturálása és működésének biztosítása, a stratégiában lefektetettek végrehajtásában való kapacitálása, a szervezet nyílttá, nyilvánossá, a fiatalok és a végrehajtásban partnerszervezetek számára ismertté tétele);
- a helyi ifjúsági szervezetek (támogatásuknak rendszere, a koncepcióban foglaltak megvalósításában való szerepük, az önkormányzattal való kapcsolatrendszerük).

A fenti témák, területek kapcsán

- a stratégiáknak
 - át kell tekinteniük a fenti területek jelenlegi helyzetét és
 - 3-5-10-15 évre meg kell határozniuk a fejlesztési irányvonalakat, de mindenekelőtt a fejlesztéssel elérendő célokat;
- a cselekvési tervnek éves bontásban tartalmaznia kell
 - a fejlesztések lépéseit (eszközeit) és módszereit,
 - az egyes lépések határidejét, felelőseit, a megvalósításban közreműködő intézményeket és szervezeteket és
 - a célok megvalósításához szükséges pénzüsszegeket, különös tekintettel arra, hogy a meghatározott pénzből mennyi az önkormányzat saját forrása és mennyit kell külső forrásból (jellemzően pályázatok útján) biztosítani.

A célok – eszközök – módszerek elválaszthatatlan hármassága

A fentiekben írtuk: a stratégia a célokat, míg a cselekvési terv az eszközöket és a módszereket határozza meg. Írhattuk volna azt is, hogy a stratégia ad választ a „miért?” kérdésre, a cselekvési terv pedig megmondja, hogy „mit? és „hogyan?”

■ A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése

■ Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek

A fenti összefüggések végiggondolása nélkül nem lehet megvalósítható stratégiát, illetve cselekvési tervet készíteni.³ Az alábbi oldalakon egy elképzelt stratégia, illetve cselekvési terv vázlatán keresztül mutatjuk be, hogy mik lehetnek a célok, az eszközök és a módszerek, illetve, hogy miképpen függenek össze egymással.⁴

³ Bármilyen hosszabb távú terv sem tud sikeres lenni a célok, az eszközök és a módszerek szisztematikus végiggondolása nélkül. Pályázatok kidolgozása, ifjúsági szolgáltatásunk fejlesztése, bármely ifjúsági közösségre, szervezetre vonatkozó fejlesztő munkánk sikere is egyrészt ezen szempontok végiggondolásán áll vagy bukik.

⁴ A célokról, eszközökről és a módszerekről a projektmenedzsment kapcsán számos kiváló könyv született, mely részletesen foglalkozik ezen fogalmakkal. Mindezek közül a számunkra legfontosabb a Mobilitás Európai Fejlesztési Igazgatósága által, a T-Kit sorozat keretében kiadott „Projektmenedzsment” című kiadvány, amely letölthető a www.mobilitas.hu oldalról.

A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése

Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek

Célok	Eszközök	Módszerek
A településről elvándorló fiatalok számának csökkentése	<ul style="list-style-type: none"> - a fiatalok „hazatérésének” támogatása; - a fiatalok településükhöz való kötődésének erősítése 	<ul style="list-style-type: none"> - önkormányzati bérlakások biztosítása; - állás biztosítása úgy, hogy a „hazatérő fiatalok” kötelesek részt venni a település fejlesztési elképzeléseinek kidolgozásában, megvalósításában - a fiatalok bevonása a róluk szóló döntések meghozatalába; - a fiatalok által szervezett, a település teljes lakosságának szóló programok megvalósulásának támogatása; - a fiatalok, mint „a település számára fontos” lakosok elismerése
A fiatalok munkaerőpiaci aktivitásának növelése	<ul style="list-style-type: none"> - a munkaerő piacra való belépéshez szükséges kompetenciák elsajátításának elősegítése; - fiatalok vállalkozásindításának támogatása; - lehetséges állásajánlatok széleskörű terjesztése 	<ul style="list-style-type: none"> - a környékbeli munkáltatók által hiányolt kompetenciák felmérése; - a munkáltatók, az iskolák és az ifjúsági szolgáltatók együttműködésének kialakítása; - a településen (vagy a környéken) működő iskolák oktatási programjának korszerűsítése; - pályaválasztási tanácsadás erősítése; - önkéntes programok indítása, támogatása; - az alapvető gazdasági ismeretek oktatása az általános- és középiskolákban; - diákvállalkozások indítása; - speciális, ingyenes vagy csekély önerőt igénylő képzési programok indítása; - kedvezményes hitelek; - az Állami Foglalkoztatási Szolgálat információinak eljuttatása az ifjúsági szolgáltatásokba, a fiatalok által gyakran látogatott szórakozóhelyekre, a fiatalok által olvasott helyi médiumokban (pl. Est-lapok) való megjelentetése
A csellengő - és eközben nem egyszer rongáló - fiatalok számának csökkentése	<ul style="list-style-type: none"> - szabadidő eltöltési lehetőségek bővítése - a csellengő fiatalok bevonása különböző programokba, szolgáltatásokba 	<ul style="list-style-type: none"> - a fiatalok szabadidő-eltöltési szükségleteinek felmérése; - a fiatalok bevonása a szabadidő-eltöltésüket szolgáló intézmények program-kínálatának kialakításába; - ifjúsági közösségi tér, extrém sportpálya, zenekaroknak alkalmas próbahelyiség, stb. kialakítása, fejlesztése, nyitvatartási idejük meghosszabbítása (különös tekintettel a hétvégére); - felkereső ifjúsági munka kialakítása; - kifejezetten az ő érdeklődési körüknek megfelelő, „nekik dedikált”

■ **A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése**

■ **Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek**

		programok szervezése a közösségi terekben; - az élethelyzetüknek megfelelő képzési, továbbképzési programok indítása
--	--	---

A fenti példa természetesen nem alkalmazható változtatás nélkül egy-egy település vagy kistérség esetében. Minden stratégia, cselekvési terv kapcsán az adott település társadalmi-gazdasági helyzetéből, az önkormányzati képviselőtestület(ek) szándékaiból és az ott lakó fiatalok igényeiből kell kiindulni. Semelyik „kiindulási szempontot” sem szabad figyelmen kívül hagyni, hiszen

- a társadalmi-gazdasági helyzet ismerete nélkül irreális célokat határozhatunk meg;
- a képviselőtestület(ek) szándékainak beépítése hiányában nem biztos, hogy rendelkezésre állnak majd a szükséges anyagi források vagy a képviselőtestület(ek) nem lesznek hajlandó pl. átalakítani az oktatási intézmények pedagógiai programját;
- a fiatalok megkérdezése nélkül pedig egyáltalán nem biztos, hogy a meghatározott eszközökkel és módszerekkel valóban elérhetjük a céljainkat.

A fenti példát a „célok - eszközök - módszerek” hármassága miatt érdemes különösen áttanulmányozni. Ifjúságsegítő szakemberként leginkább a „módszerek” kapcsán vállalhatunk meghatározó szerepet, azaz egy-egy konkrét program megvalósításában veszünk részt. A többször emlegetett hármasságot ekkor kell különösen figyelembe vennünk: végig kell gondolnunk, hogy milyen célokat szolgálnak az általunk vagy a részvételünkkel megvalósuló programok. Az önkéntesség, az ifjúsági részvétel különböző formái, az ifjúsági szolgáltatások vagy akár - a fentiekben csak áttételesen említett - nemzetközi ifjúsági programok, mind-mind eszközök és módszerek, melyek konkrét megvalósítása egyrészt a céloktól függ, másrészt több célt is szolgál(hat).

- Az ifjúsági részvétel fejlesztését (pl.: egy település gyermek- és ifjúsági önkormányzat létrehozását) másképpen kell megvalósítani, ha az a célunk, hogy ezáltal tudatosabb állampolgárok legyenek a fiatalok vagy akkor, ha azt szeretnénk elérni, hogy jobban kötődjenek a településünkhöz. Az első esetben a gyermek- és ifjúsági önkormányzat belső működésére, a választás és a választatás miatt, hogyanjának a megismertetésére, a második esetben pedig a „felnőtt

■ **A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése**

■ **Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek**

képviselőtestülettel" való párbeszédre, a fiatalok igényeinek a megvalósítására kell nagyobb hangsúly fektetnünk.

- Az önkéntes ifjúsági programok fejlesztése során, ha a célunk a fiatalok munkaerőpiaci aktivitásának növelése, akkor a programba bevonandó fiatalok között nagy számban kell, hogy legyenek a szükséges kompetenciákkal nem rendelkező, illetve a munkanélküli fiatalok. Az önkéntes programok más céllal való támogatása esetén (pl.: a szociális és egészségügyi intézményekben dolgozó szakemberek terheinek csökkentése empatikus fiatalok segítőkként való bevonásával) már erre a szempontra kevésbé kell figyelniük.

A „célok - eszközök - módszerek” egymásra épülő végiggondolása tehát alapvető eleme egy települési, kistérségi ifjúsági stratégia, cselekvési terv kidolgozásának.

A célok kapcsán érdemes megemlíteni: minden településnek más-más célja lehet, sőt más-más célja kell, hogy legyen. Egy egyetemi városnak pl. célja (érdeke) lehet, hogy az egyetemeken tanuló fiatalok ott telepedjenek le, alapítsanak vállalkozást, munkájukkal vegyenek részt a város fejlesztésében, míg annak a kisvárosnak vagy falunak, ahonnan a fiatalok elmentek tanulni az az érdeke, hogy a kiművelt emberfők visszatérjenek. Egy-egy településnek „még csak” az lehet a fontos, hogy a fiatalok esténként ne az utcán lógnak (csellengjenek), míg egyes kistérségek „már azon gondolkodhatnak”, hogy miképpen vonják be a fiatalokat a társadalmi-gazdasági fejlesztési koncepciók kidolgozásába.

Az egymásnak sok esetben ellentmondó célok összehangolását oldhatja (oldhatná) meg, ha lennének megyei, regionális ifjúsági stratégiák, cselekvési tervek és a kormányzat is rendelkezne egy koherens koncepcióval.

A településinél, kistérséginél magasabb szintű tervekre a jelen fejezetben nem térhetünk ki, azt azonban fontosnak tarjuk megjegyezni, hogy a különböző szintű dokumentumok egymásra kell, hogy épüljenek, ami a mi esetünkben azt jelenti, hogy stratégia-, illetve cselekvési tervkészítő munkánk során - ha létezik - figyelembe kell, hogy vegyük a megyei, regionális és országos koncepciókat.

A kidolgozás folyamata

A stratégia és a cselekvési tervek kidolgozása kapcsán – az önkormányzati képviselőtestületek(ek) szándékai mellett – az előbbiekben már említett két kiemelten fontos szempontot kell figyelembe venni:

- az adott település társadalmi-gazdasági helyzetét és
- az ott lakó fiatalok igényeit.

A település társadalmi, gazdasági helyzetének felmérése kapcsán „A tartalom” című fejezetben felsorolt összes területet meg kell vizsgálni. Forrásként több helyről is beszerezhetünk adatokat:

- az önkormányzati hivataloktól (számos ágazati törvény határoz meg az önkormányzatok számára kötelező adatgyűjtéseket);
- a Központi Statisztikai Hivataltól (a KSH számos önkormányzati adatgyűjtést rendszere, illetve dolgoz fel, de a mi szempontunkból az is fontos lehet, hogy a KSH-tól kistérségi, megyei, regionális és országos adatokat is beszerezhetünk, amelyek a stratégia céljainak meghatározásához nyújthat alapot – pl.: a fiatalok munkaerőpiaci aktivitásának legalább az országos szintre való emelése);
- a különböző szakterületek, ágazatok megyei és regionális hivatalaitól;
- a regionális ifjúsági szolgáltató irodáktól,
- a Nemzeti Civil Alapprogramot és egyéb, az ifjúsági korosztályt is érintő pályázatok kezelőitől (pl.: a pályázati aktivitást nyújtó civil szervezetekről, pályázataik sikerességéről, stb.).

A statisztikák mellett figyelmet kell fordítanunk az adatfelvételekkel nem mérhető szempontokra is: hogyan érzik magukat a fiatalok a településen, illetve a kistérségben, miként képzelik el a saját és településük, kistérségük jövőjét, miként tekintenek a felnőttek a fiatalokra, stb. Az ilyen jellegű információkra leginkább a szociológia különböző módszereivel tehetünk szert (pl.: interjúk, fókuszcsoportok).

■ A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése

■ Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek

Az előző bekezdésben már részben érintettük: a fiatalok megkérdezése nélkül stratégiánk, illetve cselekvési tervünk nem lesz reális. Számos szociológiai módszerrel felmérhetjük a fiatalok igényeit, de sok esetben eredményesebbek lehetünk, ha a közösségfejlesztés egyik módszerét, a közösségi felmérést használjuk.

A közösségi felmérés sajátossága, hogy a számunkra szükséges információk megszerzése mellett arra is eszköz lehet, hogy aktivizáljuk a település, a kistérség fiataljait. A közösségi felmérés során az egyes kérdéseket is már az érintettek (azaz a mi esetünkben a fiatalok) határozzák meg és a kérdőívek felvételében is aktívan részt vesznek. A felmérés külön sajátossága, hogy nem teljes mértékben anonim: külön fejezet szól arról, hogy a megkérdezettek milyen fejlesztéseket, változtatásokat tartanak szükségesnek és adott esetben részt vennének-e ennek megvalósításában. A közösségi felmérés lehetőséget ad tehát arra is, hogy ráleljünk a társadalmi részvétel iránt fogékony fiatalokra. (A közösségi felmérésről a www.kozossegfejleszt.es.hu oldalról szerethetők be további információk.)

A kidolgozás folyamata kapcsán két fogalmat kell még körüljárnunk: nyilvánosság és partnerség.

A stratégia, illetve a cselekvési terv kidolgozásának teljes folyamata nyilvános kell, hogy legyen. Már a kidolgozás szándékáról is tájékoztatni kell a település teljes lakosságát, azaz nem csak a fiatalokat. Az önkormányzat saját újságjában, hirdetőtábláink, honlapján, azaz minden olyan fórumon, ahol információkat kaphatnak a lakosok tájékoztatást kell nyújtani a kidolgozás kezdetéről: egyrészt mindenki számára lehetőséget kell adni a munkában való részvételre, másrészt magunk számára is biztosítani kell, hogy minél több gondolat, ötlet eljuthasson hozzánk.

A stratégia és a cselekvési terv kidolgozásáról levélben, e-mailen tájékoztatni kell minden ifjúsági szervezetet, fiatalokkal foglalkozó intézményt és fel kell kérni azokat a közös munkára.

A partnerség az ifjúsági munka egyik alapelve: a települési, kistérségi ifjúsági stratégiákat és cselekvési terveket is minél

■ A helyi, települési ifjúsági munka lehetőségei és tervezése

■ Alapvető szempontok, módszerek, kihagyhatatlan tartalmi elemek

több érintett bevonásával kell elkészíteni. A megalkotás folyamatába feltétlen be kell vonni a településen, kistérségben működő

- ifjúsági közösségeket, szervezeteket, az ifjúsági szolgáltatásokat;
- az oktatási, az egészségügyi, a szociális és gyermekjóléti, a közművelődési és a munkaerőpiaci területeken aktív civil szervezetek, intézményeket, szolgáltatásokat;
- jelentősebb vállalkozásokat, munkáltatókat;
- egyházakat, hitéleti szervezeteket és
- a település, illetve a kistérség jelentősebb személyiségeit.

Segítheti munkánkat, ha a kidolgozás, illetve a megvalósítás során folyamatosan együttműködünk a regionális ifjúsági szolgáltató irodák munkatársaival, illetve egyéb szakértőkkel, közösségfejlesztőkkel. További hasznos „eszköz” lehet továbbá, ha az együttműködő partnerekből egy szakértői kerekasztalt alakítunk - így egyrészt a szakemberek együttműködése a stratégia, illetve a cselekvési terv megalkotását követően is fennmaradhat, másrészt keretet teremthetünk az oly’ sokszor emlegetett integrált, komplex ifjúsági szolgáltató rendszer kialakításának, fejlesztésének.

A partnereket a munka teljes folyamatába be kell vonni: a célok meghatározásától, a módszerek kigondolásáig. A partnerség keretében azonban a stratégia, illetve a cselekvési terv megvalósításában is minél több szerepet kell adni a partnereknek - értelemszerűen különös tekintettel az ifjúsági közösségekre, civil szervezetekre és az ifjúsági szolgáltatásokra.